

Lena Persson

Från: kamala.krishnan@scb.se
Skickat: den 25 maj 2022 17:16
Till: Regelrådet
Kopia: [REDACTED]
Ämne: Ny föreskrift för insamling av uppgifter till Konsumentprisindex.
Bifogade filer: Konsekvensutredning-KPI.docx; SCB-FS-2022-XX-uppgifter till KPI.docx

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Lena

Hej,
Vi håller på att ta fram en ny föreskrift för insamling av uppgifter för beräkning av Konsumentprisindex (KPI). Vi skickade förslag på en ny föreskrift samt konsekvensutredning till er i oktober 2020 och vi fick ett svar från er (RR2020-290) där ni påpekade brister i konsekvensutredningen. Vi återkom inte med en ny konsekvensutredning eftersom Statistiska Centralbyrån (SCB) ville göra en fördjupad utredning av behovet av en ändrad föreskrift. SCB har nu bedömt att det finns ett behov av en ny föreskrift.

Vi har nu skrivit en ny konsekvensutredning och förslag på en ny föreskrift som har bifogats. Den nya föreskriften har en viss ämnesmässig koppling till en annan föreskrift som ni nyligen har lämnat ett yttrande på (RR 2022–123) men den här föreskriften uppfyller behov som finns för beräkningen av Konsumentprisindex och inflationstakten.

Vi önskar yttrande från er senast den 16 juni 2022.

Med vänlig hälsning
Kamala Krishnan

Kamala Krishnan

Sektionschef
Avdelningen för ekonomisk statistik och analys
Sektionen för konsumentpriser
SCB, statistikmyndigheten
Solna strandväg 86, Solna
010-479 44 81
scb.se

Statistiska centralbyråns föreskrifter om uppgifter till statistik avseende Konsumentprisindex;

beslutade den X månad 2022.

Statistiska centralbyrån (SCB) föreskriver följande med stöd av 15 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om uppgifter som ska lämnas till SCB för undersökningen om Konsumentprisindex.

2 § Uppgifter ska lämnas av näringsidkare i branscher som säljer konsumentvaror eller konsumenttjänster.

3 § Om inte SCB beslutar annat, ska uppgifter lämnas minst en gång per månad, för innevarande månad, senast den vecka då den 28 infaller.

SCB får besluta att uppgifter för viss bransch ska lämnas minst en gång per vecka.

4 § Uppgifter om hyreslägenheter ska lämnas varje månad fram till dess fastighetsägaren har justerat för det aktuella årets hyra. Utöver det ska uppgifter lämnas i december.

5 § Uppgifter om bostadsrättslägenheter ska lämnas varje kvartal fram till dess bostadsrättsföreningen kan uppge månadsavgiften för resten av året. Om det finns särskilda skäl, får SCB besluta att uppgifter om bostadslägenheter även lämnas månatligen.

6 § Uppgifterna som ska lämnas avser priser på varor och tjänster, samtliga avsedda för privat konsumtion.

I de fall som SCB frågar efter det, ska uppgifter lämnas om egenskaper hos varor och tjänster.

I de fall som SCB frågar efter det, ska uppgifter lämnas om omsättning och kvalitet.

7 § Uppgifter ska lämnas i form av kassaregisterdata.

I stället för att uppgifter lämnas enligt första stycket, får SCB besluta att uppgifter ska lämnas

1. i ett alternativt elektroniskt format,
2. genom uppgifter på uppgiftslämnarnas hemsidor som läses automatiserat (så kallad webbskrapning), eller
3. på annat särskilt utpekat sätt.

8 § Om det föreligger särskilda skäl, får SCB besluta om att uppgifter får lämnas vid andra tillfällen än vad som anges i 3, 4 eller 5 §.

2 kap. Områden för vilka uppgifter ska lämnas

1 § De områden för vilka uppgifter ska lämnas följer av bestämmelserna i detta kapitel. Indelningen följer FN:s klassificering COICOP (Classification of Individual Consumption According to Purpose).

2 § Uppgifter ska lämnas för livsmedel och alkoholfria drycker.

3 § Uppgifter ska lämnas för alkoholhaltiga drycker och tobak.

4 § Uppgifter ska lämnas för kläder och skor.

Området omfattar även tyg, garn och liknande varor samt skrädderi-, skomakeri- och tvättjänster.

5 § Uppgifter ska lämnas för boende.

Området omfattar boendekostnader i egnahem, fritidshus och lägenheter i flerbostadshus. För boende som betalar separat för el omfattar området priser och kvantiteter för el.

Uppgifter om boendekostnader i egnahem och fritidshus omfattar

1. räntekostnader,
2. tomträttsavgäld,
3. större reparationer och underhåll,
4. smärre reparationer,
5. försäkringsavgifter, och
6. kommunala taxor såsom vatten och avlopp, renhållning och sotning.

Uppgifter om boendekostnader för lägenheter i flerbostadshus omfattar

1. grundhyra för hyresrättslägenheter,
2. hyra för garage och bilplats, och
3. avgifter för bostadsrättslägenheter.

6 § Uppgifter ska lämnas för inventarier och hushållsvaror.

Området omfattar möbler, hushållstextilier, hushållsutrustning, husgeråd, verktyg, elartiklar, trädgårdsredskap, övriga varor och tjänster för hushållsunderhåll och i förekommande fall reparationer.

7 § Uppgifter ska lämnas för hälso- och sjukvård.

Området omfattar sjukvårdsartiklar, läkemedel, sjuk- och tandvård samt optikvaror och optiktjänster.

8 § Uppgifter ska lämnas för transport.

Området omfattar inköp och hyra av fordon, reservdelar och tillbehör till fordon, drivmedel, underhåll och reparationer av fordon, andra kostnader för fordon. Med andra kostnader för fordon menas sådant som kontrollbesiktning, körkortsutbildning och parkeringsavgifter.

Området omfattar även transporttjänster, såsom järnvägsresor, inrikes och utrikes flygresor, inrikes och utrikes resor till sjöss, taxi, lokaltrafik, resor med långfärdsbuss samt flyttning.

9 § Uppgifter ska lämnas för post- och telekommunikationer.

Området omfattar både varor och tjänster.

10 § Uppgifter ska lämnas för rekreation och kultur.

Området omfattar

1. audiovisuell och fotografisk utrustning, såsom TV, datorer, kameror,
2. andra varor för rekreation och fritid, såsom båtar, musikinstrument, sport- och friluftsportartiklar,
3. rekreationstjänster och kulturella tjänster, såsom inträdesbiljetter, motion, TV-abonnemang, lotteri, tips, toto,
4. tidningar, böcker, skrivmateriel, och
5. paketresor.

Området omfattar även reparation och service av de varor som nämns i andra stycket.

11 § Uppgifter ska lämnas för utbildning.

SCB Statistiska centralbyråns författningssamling

ISSN: 0284-0308

Utgivare: Chefsjurist Joachim Angermund

12 § Uppgifter ska lämnas för restauranger och logi.

Området omfattar vin, sprit, öl och förtäring utanför hemmet samt logitjänster.

13 § Uppgifter ska lämnas för diverse varor och tjänster.

Området omfattar varor och tjänster inom personlig hygien, försäkringar, finansiella tjänster, omsorgstjänster, varor för personligt bruk samt övriga tjänster, såsom juristtjänster, annonser och begravning.

Området omfattar även reparationer av de varor som nämns i andra stycket.

Denna författning träder i kraft den 1 september 2022, då Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:25) om skyldighet att lämna uppgifter till statistik avseende Konsumentprisindex upphör att gälla.

På Statistiska centralbyråns vägnar

JOAKIM STYMNE
(Generaldirektör)

Kamala Krishnan
(Ekonomisk statistik och analys)

Kamala Krishnan
ESA/NUP/KP

Konsekvensutredning vid regelgivning

Föreskrifter om uppgifter till statistik avseende Konsumentprisindex (KPI)

1 Inledning

Statistiska centralbyrån (SCB) har för avsikt att utfärda föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till beräkningen av Konsumentprisindex (KPI) med stöd av 15 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Föreskrifterna handlar om uppgiftsskyldighet för den officiella statistiken.

Rubriksättningen följer förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

2 Utredning enligt 6 §

2.1 Problemet och vad man vill uppnå

Konsumentprisindex (KPI) ska mäta den genomsnittliga prisutvecklingen för den privata konsumtionen. Konsumentprisindex (KPI totalt) utgör i Sverige det gängse måttet för prisräkningar och beräkningar av kompensationer d.v.s. uppskrivningar av enskilda belopp som transfereras mellan den offentliga och den privata sektorn. Prisbasbeloppet (tidigare Basbeloppet) enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget. Enligt gällande bestämmelser anges detta av utvecklingen av konsumentprisindex. I det relaterade måttet KPIF exkluderas de direkta effekterna av förändrade räntesatser på bostadslån. Inflationstakten enligt KPIF utgör målvariabel för penningpolitiken i Sverige.

SCB vill ändra på insamlingen för att minska uppgiftslämnarbördan och minska sin egen arbetsbörda. I stället för en resurskrävande prisinsamling i fysisk eller webbutik av ett urval av priser på varor och tjänster från företag, vill SCB i stället samla in transaktionsdata för samtliga transaktioner från företagen för de aktuella varorna och tjänsterna.

Kassaregisterdata avser här de försäljningsregister som skapas och lagras i butikens och kedjors kassasystem. SCB kommer inte att efterfråga uppgifter om den enskilde konsumentens köp. Genom att samla in transaktionsdata som hämtas från kassasystemet får SCB tillgång till mer detaljerad information som i sin tur ger bättre kvalitet i statistiken.

SCB har också gett bestämmelserna en annorlunda form jämfört med nuvarande föreskrifter, som bättre stämmer överens med hur föreskrifter brukar utformas.

I bestämmelsen om vilka uppgifter som ska lämnas på området rekreation och kultur har uppgift om kostnad för TV-licens tagits bort, eftersom TV-licensen har ersatts med skatt. En uppgift om kostnad för TV-abonnemang har lagts till i stället.

SCB lägger också till en uppgift om insamling för elpriser och kvantiteter för att förtydliga något som gäller sedan många år tillbaka.

2.2 Vilka alternativa lösningar som finns för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Det enda rimliga alternativet som SCB kan se till de föreslagna ändringarna, är att samla in priserna på samma sätt som idag, det vill säga genom direktinsamling från företag. Det skulle ge en oförändrad uppgiftslämnarbörda och SCB skulle inte kunna dra nytta av att minska sin egen arbetsbörda. Behovet av kassaregisterdata avser främst företag inom detaljhandeln. Idag samlar SCB in dessa uppgifter genom butiksbesök, webbplatser, telefon, mail och genom kassaregisterdata. Även då tillgången till kassaregisterdata hittills har gått bra utan en föreskrift som reglerar hur data samlas in så återstår delar av detaljhandeln där SCB ännu inte har fått tillgång till kassaregisterdata. Det innebär också en stor risk att beräkningen av KPI/KPIF skulle bygga på frivilligt uppgiftslämnande av kassaregisterdata.

2.3 Vilka som berörs av regleringen

De som berörs av regleringen är företag som tillhandahåller varor och tjänster för privat konsumtion och som ingår i KPI:s urval. Som nämnts ovan finns behovet av kassaregisterdata främst från företag inom detaljhandeln. Även då föreskriften gäller för alla företag kommer SCB i praktiken endast att begära kassaregister för företag i detaljhandeln som redan idag och sedan många år tillbaka lämnar kassaregister till SCB samt den del av detaljhandeln som ännu inte lämnar kassaregisterdata, t ex detaljhandel för kläder och skor, inventarier och hushållsvaror, optiker samt ytterligare några branscher inom detaljhandeln. Många företag som idag tillhandahåller tjänster till

hushåll, t ex restauranger, frisörer, biografte muséer, idrottstävlingar, utövande av idrott mm har webbplatser med standardiserade priser och där finns inga behov för SCB att samla kassaregisterdata. Ökning av den statistiska kvalitén och minskade arbetsbördan som kan uppnås för SCB genom att samla in kassaregisterdata för dagligvaror, möbler, kläder och övriga branscher inom detaljhandeln gäller inte för tjänsterna. Det skulle dock vara opraktiskt att ange i föreskriften vilka branscher eller vilka företagsstorlekar som avses eftersom det hela tiden sker förändringar i urvalet och omsättningsstorlekar.

2.4 De bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

KPI beräknas av SCB genom statistiska metoder. Det framgår av bilagan till förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (FOS) att KPI är en del av den officiella statistiken och att SCB är statistikansvarig myndighet för KPI. Enligt 7 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken (LOS) är bland annat näringsidkare skyldiga att lämna uppgifter till statistikansvariga myndigheter för den officiella statistiken. En av de uppgifter som näringsidkares uppgiftsskyldighet omfattar är priser för varor och tjänster, enligt 5 § 8 FOS. SCB får som statistikansvarig myndighet meddela föreskrifter om verkställighet av bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i bland annat 7 § LOS och 5 § FOS, enligt 15 § FOS.

2.5 Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

För SCB sjunker kostnaderna för direktinsamling. För företagen kan de initialt vara en investeringskostnad men när förutsättningarna för månatliga leveranser finns på plats förväntas uppgiftslämnarbördan för företagen minska. Idag samlar SCB in en stor mängd uppgifter i form av kassaregisterdata. Den tid det tar för företag att framställa leveranserna är olika beroende på företag. Som längst kan det ta upp till en dag. Investeringskostnaderna kan vara väldigt olika för olika företag därför är det svårt att bedöma vad en genomsnittlig investeringskostnad skulle vara.

För de företag som idag levererar uppgifter i form av transaktionsdata kan det många gånger underlätta uppgiftslämnandet. I stället för att låta en prisinsamlare ringa eller besöka näringsstället kan företagen på ett enkelt lämna en fil med samtliga transaktioner. Detta minskar uppgiftslämnarbördan för företagen.

2.6 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Den föreslagna regleringen överensstämmer med EU-rätten.

KPI är utgångspunkt för beräkningen av EU-måttet Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP). Reglering sker enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/792.

2.7 Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

SCB kommer att sträva efter att uppnå leveransöverenskommelser som underlättar för företag som ska lämna uppgifter till SCB. Inga speciella informationsinsatser behövs.

SCB har också en löpande kommunikation med de företag från vilka SCB ska kräva transaktionsdata. SCB strävar efter att göra det lätt för uppgiftslämnarna att lämna uppgifter till SCB och kommer heller inte att kräva in transaktionsdata när det inte behövs.

Redan idag samlas merparten av uppgifterna för t ex dagligvaror in via transaktionsdata (livsmedel, förbrukningsvaror, medicin, alkoholhaltiga drycker etc). SCB har tillsammans med uppgiftslämnarna utvecklat bra rutiner för leveranserna. Enligt den nya föreskriften kommer SCB att kunna begära att uppgifterna lämnas minst en gång per vecka. För de företag som idag lämnar kassaregisterdata innebär det inte några svårigheter att lämna uppgifter flera gånger under månaden. Att uppgifterna kommer till SCB flera gånger under månaden innebär också att SCB:s arbetsbörda kan spridas jämnt över månaden. Enligt den nya föreskriften ska uppgifterna lämnas till SCB senast den vecka som den 28 infaller, dels för att SCB ska få med så många transaktioner som möjligt under en viss månad men också för att SCB ska ha tillräckligt med tid för att hantera data för att beräkna KPI/KPIF.

För att snarast möjligt kunna begära kassaregisterdata behöver föreskrifterna träda i kraft så snart som möjligt. Förslaget innebär därför att de ska träda i kraft den 1 september 2022.

3 Utredning enligt 7 §

3.1 Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Antal företag i SCB:s urval är ca 2500 och utgörs av företag som är verksamma inom de branscher som tillhandahåller varor och tjänster för privat konsumtion. Idag samlas merparten av uppgifterna in genom manuell webbinsamling, butiksbesök, telefoninsamling transaktionsdata och via elektroniska blanketter. Som nämnts tidigare blir det i praktiken endast aktuellt att samla in kassaregisterdata från företag inom detaljhandeln. I dag lämnar ca 35 företag kassaregisterdata till SCB. Urvalet för detaljhandeln där SCB inte erhåller kassaregisterdata består av ca 150 butiker. Flera butiker från samma kedja ingår för flera branscher. Om till exempel kassaregisterdata erhålls för en stor kedja för kläder utgår företagets samtliga butiker från SCB:s direktinsamling.

3.2 Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

För företagen kan de initialt vara en investeringskostnad men när förutsättningarna för månatliga leveranser finns på plats antas kostnaderna för företagen minska. Se i avsnitt 2.5.

3.3 Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Inget utöver det som anges i avsnitt 3.2.

3.4 I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Precis som för andra undersökningar ökar den administrativa bördan för de företag som ingår i undersökningen jämfört med de som inte ingår i undersökningen. Undersökningen är huvudsakligen en urvalsundersökning där nya urval görs varje år. Ett företag som har valts ut är med under alla månader ett visst år. Årligen "roteras" ca 20 procent av undersökningens arbetsställen. Rotationen innebär att regleringen blir konkurrensneutral över tid, därför att alla företag kommer att träffas av reglerna under de tider som företagen är utvalda att delta.

3.5 Hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

SCB bedömer att företagen inte påverkas på annat sätt än vad som har beskrivits ovan.

3.6 Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

En viktig uppgift för SCB är att minska uppgiftslämnarbördan. Kostnaden för att lämna transaktionsdata till SCB får vägas mot nyttan för SCB. När det finns inarbetade rutiner för att lämna transaktionsdata i stället för att fylla i enkäter/ta emot prisinsamlare i butik, är det SCB:s bedömning att uppgiftslämnarbördan är mindre än nu.

SCB har inte för avsikt att samla in kassaregisterdata från små företag som har svårigheter med att tillhandahålla kassaregisterdata.